Formula za podsjećanje na pismenim provjerama znanja iz predmeta NI (2010)

Izotopi

$$a_i = \frac{N_i}{\displaystyle\sum_{i=1}^n N_j}$$
, izotopska učestalost (atomski sadržaj) izotopa i

$$w_i = \frac{A_i N_i}{\displaystyle\sum_{j=1}^n A_j N_j}$$
 , maseni udjel izotopa i

$$w_i = \frac{a_i A_i}{\sum_{j=1}^n a_j A_j}$$

A_i – atomska masa izotopa i

N_i – broj jezgara izotopa i

n – broj izotopa analiziranog elementa

Atomska masa elementa s izotopima

$$A = \sum_{i=1}^{n} a_i \cdot A_i$$

$$\frac{1}{A} = \sum_{i=1}^{n} \frac{w_i}{A_i}$$

$$N = m \cdot \frac{6.022e23}{A}$$
, broj jezgara u m grama materijala atomske mase A

$$N = \rho \cdot \frac{6.022e23}{A}$$
, broj jezgara po jedinici volumena materijala gustoće $\rho(g/cm^3)$ atomske mase A

Energetski prinos nuklearne reakcije

$$a+b \rightarrow c+d$$

$$E = \Delta mc^2$$

$$E = \left[\left(M_a + M_b \right) - \left(M_c + M_d \right) \right] c^2$$

M - atomska masa

c - brzina svjetlosti

E - energetski prinos reakcije

Zakon radioaktivnog raspada

$$N = N_0 e^{-\lambda t}$$

$$t_{1/2} = \frac{\ln 2}{\lambda}$$
, vrijeme poluraspada, λ - konstanta radioaktivnog raspada

$$A = \frac{dN}{dt} = -\lambda N$$
, aktivnost

Neutronska aktivacija

$$N = N_0 e^{-\lambda t} + \frac{R}{\lambda} \cdot \left(1 - e^{-\lambda t}\right)$$

N - broj jezgara radioaktivnog izotopa proizvedenog neutronskom aktivacijom

 $R = N_s \cdot \sigma \cdot \Phi \cdot V$ - brzina proizvodnje izotopa N u neutronskom toku Φ

Ostatna toplina

$$P = P_0 \cdot 0.0061 \cdot \left[(t - t_0)^{-0.2} - t^{-0.2} \right]$$

 P_0 - snaga na kojoj je raktor radio t_0 dana

t - vrijeme proteklo od starta reaktora u danima

$$Q = 0,007625 \cdot P_0 \cdot \left[(t - t_0)^{0.8} \right]_{t_1}^{t_2} - t^{0.8} \right]_{t_1}^{t_2}$$

Q - energija oslobodjena u periodu od $t_{\scriptscriptstyle 1}$ do $t_{\scriptscriptstyle 2}$ dana nakon starta reaktora (MWd)

Usporavanje

$$\alpha = \left(\frac{A-1}{A+1}\right)^2$$

 $\xi = 1 + \frac{\alpha}{1 - \alpha} \cdot \ln \alpha$, prosjecna vrijednost logaritma odnosa energije prije i poslije sudara

$$\xi = \frac{\sum_{i=1}^{n} N_i \sigma_{si} \xi_i}{\sum_{i=1}^{n} N_i \sigma_{si}}, \text{ vrijednost logaritma odnosa energije za smjesu nuklida}$$

 $u = \ln \frac{E_0}{F}$, letargija neutrona energije E

 $\xi\Sigma_s$ - sposobnost usporavanja

 $\xi \Sigma_s / \Sigma_a$ - omjer moderacije

Difuzija

$$D = \frac{1}{3\Sigma_{tr}}$$
, difuzijska konstantna

$$\vec{J} = -D \cdot grad\Phi$$
, Fick-ov zakon

$$\lambda_{tr} = \frac{1}{\Sigma_{tr}}$$
, srednji transportni slobodni put

$$d=0,71\cdot\lambda_{tr},$$
ekstrapolacijska dužina

$$L^2 = \frac{D}{\Sigma_a}$$
, difuzijska dužina neutrona

Beskonačni multiplikacijski factor

$$k_{\text{inf}} = \varepsilon \cdot p \cdot f \cdot \eta$$

Uvjeti kritičnosti homogenog reaktora

$$\eta = v \frac{\Sigma_f}{\Sigma_m}$$
, faktor umnožavanja neutrona

$$f = \frac{\sum_{ag}}{\sum_{ag} + \sum_{am}}$$
, faktor iskorištenja termickih neutrona

$$p = e^{-\left(\frac{N_{238}}{\xi \Sigma_s}I_{ef}\right)}$$
, faktor izbjegavanja rezonantne aopsorpcije

$$I_{ef} = 3.8 \left(\frac{\Sigma_s (cm^{-1})}{N_{238} (10^{+24} cm^{-3})} \right)^{0.42}$$
, efektivni rezonantni integral (barn)